

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 8. malega serpana, 1892.

List 28.

Stara Božja pot Marije Device v nebo vzete

na Dobrovi pri Ljubljani.

Spisal Anton Lesjak, dobrovski kapelan.

(Dalje)

§ 8. Razne na tej božji poti zadobljene čudežne milosti.

Povedali smo že, kako slavna da je bila božja pot že pred vstanovitvijo fare. Božjepotniki so prejeli na tem milostnem kraju po priprošnji Marije Device razne milosti. V zahvalo so darovali cerkvi različnih stvari, katere so se, žal! leta 1713, ko so staro cerkev podirali, prodale za nizko ceno. Pa zopet v naslednji dobi je cerkev dobila mnogo zahvalnih spominkov zaradi na tem sv. kraju prejetih milosti. Župnik Jernej Zupanec piše v svoji matrikuli l. 1756, da je ob njegovem času po stenah cerkvenih bilo razobešenih premnogo zaobljubljenih podob in spominkov, ki so viden izraz zahvale za pomoč v mnogih nadlogah. Tudi so bile v cerkvi obešene berglje, katere so ozdraveli bolniki v zahvalo mogočni Zdravnici v spomin zapustili. Vse to se je moralo koncem preteklega stoletja na višje povelje odstraniti. Tudi sedaj bi marsikateri rad napravil kako spominsko podobico, kakor bomo videli ob koncu tega popisa iz nekega lističa, ki je bil oddan med darovanjem, pa ga res ni skoro primernega prostora za to. Seveda v davnih stoletjih raznih tu zadobljenih čudežnih uslišanj ni nikdo zapisoval. Tu ni bilo nobenega duhovna in St. Vid je bil preoddaljen. Najstareje poročilo o nenavadnih uslišanjih nam je ohranil zgodovinar Valvazor. Verli župnik Jernej Zupanec pa je zapisal v posebni knjigi več posebnih uslišanj, ki so se zgodile

o njegovem času in nekaj let pred njim. Našteva nam ta knjiga, „Puteus aquarum viventium“ imenovana, nad 90 tacih čudežnih uslišanj. V naslednjem bodem naštel samo nekatere. Opomniti moram, da če tudi so tu naštetih dogodki resnični, imajo po določbi sv. Cerkve te in take dogodbe vender le človeško veljavo, dokler jih sv. kje Cerkev ne preišče in ne poterdi.

1.) Krog leta 1668 je neka grofinja na Koroškem (katere ime je po njeni želji skrito ostalo) imela šestletnega otročiča, ki je pa popolnoma oslepel. V tej stiski se zateče žlahtna gospa k Materi Božji na Dobrovi. Obljubi ji darovati dragoceno krono na glavo, ako bi otrok zopet pogled zadobil. In glej! tisto uro se je bolezen zboljšala in otrok je zadobil zopet popolen pogled. Zaobljubljeni dar pa se je z veseljem prinesel dobrovski Materi Božji.

2.) Nekako o tistem času je bil neki človek za vodenico tako bolan, da so mu zdravniki napovedali gotovo smert. Zaobljubil pa se je na božjo pot na Dobrovo, in kmalu je popolnoma ozdravel. Sam se je šel zahvalit Materi Božji na Dobrovo.

3. O Valvazorjevem času je padel v Ljubljani raz okno v veliki visočini mali otrok. Mati je prestrašena zaklicala za njim: „Naša ljuba Gospa na Dobrovi, pomagaj!“ Glej, čudo! Otroku se ni le nič žalega zgodilo, ampak je celo sam zopet prišel nazaj v sobo v veliko začudenje vsem.

4.) Neka žena je zadušila svoje dete, katero je imela po noči v postelji pri sebi. Zjutraj, o groza! najde dete mrtvo in terdo. Prestrašena mati ne izgubi vsega zaupanja. Vzame mrtvo dete in se podá na Dobrovo na božjo pot. Po

opravljeni pobožnosti nese dete krog oltarja in ga položi kakor v dar Materi Božji na oltar. Trdno zaupanje materino do Matere Božje ni bilo osramoteno: dete je zopet oživel in presrečna mati se Boga in Mater Božjo hvaleča poverne na svoj dom.

Naštete štiri posebne milosti omenja Valvazor v svoji knjigi „Ehre des Herzogthums Krain“ in pravi, da se tacih čudežev ondi zgodi mnogo in pogosto. Da se je mesto ljubljansko ob času strašne kuge v sosednjih deželah l. 1682. zateklo k Materi Božji na Dobrovo za pomoč in varstvo, smo že preje omenili. Tudi je dalo mesto vzdati spominsko ploščo v cerkveno steno s primernim napisom, kar je bilo že omenjeno.

5.) Prečastiti gospod Francišek Bernard Fišer, bogoslovja doktor, svetnik kardinala-škofa pasavskega, kanonik ljubljanski in dekan v Šmartnem pri Litiji, je daroval cerkvi leta 1705 zaobljubljeno spominsko podobo v zahvalo, ker je bil uslišan na priprošnjo Marije Device v svojih stiskah.

6.) Andrej Hrovat, vinski tergovec doma iz mengiške fare v okolici sv. Pavla, se je hotel dne 11. maja l. 1745. sam prepeljati čez Savo brez brodarja. Ko je bil že sredi reke, je hudi tok čoln sabo potegnil in je zadel ob skalo. Ker je bil v veliki nevarnosti, da se čoln preverne, je v tej zmedenosti spustil veslo iz rok. Tako je bil brez pomoči sredi dereče reke in brez upa, da bi se mogel rešiti. Telesne moči mu poidejo. Sedaj se spomni, da je zapisan v bratovščino M. B. v nebo vzete na Dobrovi. V tej stiski se ji serčno priporoči in zaobljubi tje iti na božjo pot ter dati v zahvalo za sv. mašo. Kmalu se čoln sam tako lepo reši, da je srečno dospel do brega in se rešil. Dne 16. istega mesca je omenjeni Andrej Hrovat obljubo spolnil.

(Dalje nast.)

† Martin Skubic.

(Gorečemu dušnemu pastirju v spomin.)

(Dalje.)

7. Podružnica sv. Tomaža na Poljanah. Poljanci so v zadnjih letih silno veliko storili v cerkvene namene, ne sicer toliko v olepšanje sedanje podružne cerkvice sv. Tomaža, ki je v slabem stanju, kot še več v vstanovljenje lastne fare. Potrebo, vstanoviti na Poljanah lastno faro, čutili so že davno. V cerkvenih računih podružnice sv. Tomaža iz l. 1787 se nahaja namreč opazka, da je od deržavne oblasti odločeno vstanoviti pri tej cerkvi lokalno kapelanijo, kakoršna se je vstanovila l. 1788 pri sv. Gregoriju. Če bi se bila spolnila ta namera cesarja Jožefa, imeli bi bili torej Poljanci že davno lastno faro. Prav tako je pa tudi gotovo, da bi je še dolgo, ali celo nikdar ne dobili, če bi jim ne bil k temu pripomogel njih velikodušni rojak, č. gosp. Jožef Novak, bivši župnik v Kolovratu, ki je umerl 26. jun. l. 1868. Ta je namreč izročil še pri življenju 45.000 gld. bratu

svojemu Matiju Novaku, po domače Martinkovcu iz Vel. Poljan, da vstanovi s tem denarjem v 20 letih na Poljanah samostojno duhovnijo. Fara se do sedaj sicer še ni vstanovila, vendar pa se je škofijstvo l. 1888, torej pred ko je onih 20 let preteklo, določno izreklo, da se vstanovi v svojem času na Poljanah samostojna duhovnija.

Med Poljanci se je tu pa tam izražalo menenje, da je bil pokojni gospod dekan Skubic nasprotnik nameravani Poljanski fari. Pisatelj teh verst je bral več vradnih spisov rajnega gosp. dekana v tej zadevi in na podlagi teh pisem sme trditi, da je ono menenje krivo. Rajni Skubic je vradnijam nasproti sam povdarjal potrebo lastne fare na Poljanah, ker imajo Poljanci po dve uri in več do farne cerkve. Nikakor pa ni prikrival težav ne sebi, ne vradnijam, pa tudi ne Poljancem, delo izveršiti. Trdil je namreč, da sedanja majhna, nizka in mokrotna podružna cerkvice ni pripravna za farno cerkev, kar dandanes tudi vsi Poljanci sami priznajo. Ravno vsled Skubčevega modrega ravnanja v tej zadevi se je storil l. 1888 od strani škofijstva odločilen korak, da se bode fara vstanovila v primernem času in da ne bode treba Poljancem nakladati nezmagljivih bremen.

Ne morem na tem mestu obširneje opisovati, kaj vse se je veršilo gledé Poljan v zadnjih 24 letih. Le kratko povem, da so Poljanci za prihodnjo svojo faro komaj več storiti mogli, kakor kar so storili. Znano mi je pa, da se ne bodo ustrašili tudi novih davščin, ko pride čas zidanja nove farne cerkve. Za sedaj samo opomnim, da so l. 1878 in 1879 sozidali farovž za doželjenega „gospoda,“ l. 1884 pa novo šolo. Verh tega so pa žel. 1880 zložili svoto 2164 gld. kot prispevek k daru g. župnika Novaka za novo faro.

Lansko poletje, ko je bila ribniška fara izpraznjena, je poslala c. kr. deželna vlada na Poljane komisijo, ktera je natanko določila meje novi fari. Razun vasi poljanske soseske, ktere spadajo sedaj pod Ribnico, bo nova fara obsegla tudi ertneško sosesko s podružnico sv. Jurija, spadajočo sedaj pod sv. Gregor, vsega skupaj okoli 500 duš. Vsi občani, njim na čelu sedanji lastnik gradú Ertnek in „Pekla,“ bl. g. Ivan Kozler in skerbni poljanski župan Jan. Andoljšek, so dali pred komisijo besedo, da začno precej zidati novo cerkev, berž ko dobé duhovna. Naj bi se jim le kmalu uresničila opravičena želja!

(Dalje nast.)

Vabilo na I. slovenski katoliški shod!

Slovinci! Izredni časi imajo izredne potrebe, katere zahtevajo izrednega, nenavadnega delovanja. Dandanes imamo take čase. Današnje dobo smeino imenovati nekako pripravlanje na odločilni boj med Kristusom in Antikristom, med načeli kerščanskimi in protikerščanskimi.

Nasprotniki-brezverci dobro umevajo svojo nalogo. Marljivo se zbirajo, razumno se organizujejo in primerno si razdeljujejo delo. Vsled tega živahnega delovanja je njih moč velika. Večinoma povsod so si pridobili v svojo oblast vzgojo človeštva, zakonodajalne zbornice, časopisje, meč in denar.

Dasi se nasledki brezverstva kažejo v neavbljivih, žalostnih podobah ne le v duševnem, marveč vzlasti tudi v gmotnem oziru, vendar je človeštvo vzgojevano po brezverskih načelih duševno že tako onemoglo, da še vedno dere za njim v svoj — propad.

Tej razjedajoči sili nasproti deluje že 19 vekov katoliška cerkev. In ko dandanes gleda te žalostne razmere, toži, kakor nekdanj Gospod, rekoč: „Množice se mi smilijo.“ Zato cerkev kliče na delo vse svoje zveste: „Zbirajte se, družite se, delajte, da rešite, kar je rešiti mogoče!“

Tako kliče Leon XIII., slavnovladajoči papež, katoličane na delo. Med drugim priporoča jim v ta namen vzlasti katoliške shode, kjer se javno razodeva katoliška zavest, odkoder se katoliško prepričanje in delovanje tako vspešno razširja med ljudstva.

Hvala Bogu, da med Slovenci brezverstvo nima onega pogubnega vpliva, kakor drugod. A tajiti ne smemo in ne moremo, da tudi med Slovence sili brezverski duh. Nevarnost je vedno večja, zato treba delovati o pravem času, da se poživlja in prenavlja tudi v prihodnje katoliško prepričanje in katoliško življenje v vseh slojih slovenskega ljudstva.

Ta misel je rodila prepričanje, da je tudi za Slovence potreben katol. shod. — Osnovni odbor, ki se je ustanovil v ta namen, doveršil je najpotrebnejše priprave in danes stopi pred Slovence ter jih vabi na I. slovenski katoliški shod, ki se bo veršil v Ljubljani dne 30. in 31. avgusta t. l. po točno določenem programu.

Slovenci! I. slovenski katoliški shod v Ljubljani naj spričuje, da živi med nami še vedno isto katoliško prepričanje, s katerim se je naš narod odlikoval vsa stoletja, odkar je vstopil v katoliško cerkev. Ta shod naj bo svetu porok, da Slovenci tudi v sedanjih časih ostanemo zvesti načelom katoliške vere, ter da smo pripravljeni vse storiti, da ta načela ostanejo v veljavi pri našem ljudstvu za vselej.

V ta namen pa nam treba: **Jasnosti o naših namenih in sredstvih.** — Medsebojni razgovori umnih zbranih mož na katoliškem shodu k temu gotovo mnogo pripomorejo.

Treba nam je **navdušenja za našo sveto stvar.** In kaj naj nas bolj navdušuje, kakor v obilnem številu zbrani rojaki, ki so v svojem prepričanju in v svojih namenih vsi enega duha in enega serca, pripravljene, da ponesejo seboj sklepe katoliškega shoda ter jih širijo in jim veljavo pridobivajo med drugimi svojimi rojaki!

Treba nam je pred vsem **jedinosti in složnega delovanja.** — Osnovni odbor vabi zato vse Slovence na katoliški shod ter bo še posebno povabil vse zakonodajalne zastopnike slovenskega ljudstva. Za slogo na podlagi načel katoliške vere delovati, za to **jedinost navduševati, to je posebno važen namen katoliškemu shodu.** Najlepše bi bil dosežen namen I. slovenskega katoliškemu shodu, ko bi bila dosežena ta **jedinost med Slovenci. Naj bi pač vsak zavedni Slovenec deloval na to, da se taka jedinost vstvari in ohrani med Slovenci, ker le v tej jedinosti je mogoče v resnici koristno delovati za naš narod, le v tej jedinosti je mogoče narodu slovenskemu ohraniti njegov narodni obstanek.**

Katoličani Slovenci! Pridite v obilnem številu na I. slovenski katoliški shod. Razpravljale se bodo na tem shodu stvari, ki zanimajo vsakega zavednega Slovenca.

Kmet, rokodelc in delavec, prijatelj šole, véde in umetnosti, pospeševatelj poštenega tiska in katoliškega življenja, z besedo: vsak pravi prijatelj dušnega in gmotnega napredka med Slovenci našel bo na katoliškem shodu mnogo zanimivega in koristnega.

Katoliški Slovenci pokažimo na I. slovenskem katoliškem shodu, **da smo in da vedno ostanemo zvesti sinovi svojemu Bogu in svojemu domu ter da hočemo, kakor to zahtevajo sedanje razmere, na podlagi načel naše katoliške vere, skupno in jednotno delovati za duševni in gmotni napredek svojega ljubljenežega naroda!**

V Ljubljani, dne 18. junija 1892.

Osnovni odbor za I. slov. katol. shod.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Nekteri žarki v spodbudo verlim katoličanom pred katoliškim shodom.) Brat Serafin, redovnik pasijonistov in vratar v Parizu, je bil priserčen prijatelj pokojnega kardinala Manninga. Pravil je sam undan in rekel: „Poznam ga že od davno, in akoravno sem le priprost „brat,“ ga nikoli nisem smel imenovati „Eminenco.“ „Brat Serafin,“ mi je rekel, „Vi ste moj najboljši prijatelj, tako me morate imenovati, to je moja volja.“ Najino prijateljstvo pa ni še le od včeraj. Bil sem takrat vratar v samostanu Broadvay Worcestershire, ko so neki večer prišli štiri plemeniti gospodje k nam v duhovne vaje. Vsled našega samostanskega pravila sem jih prosil, naj svoja imena zapišejo v „oglasnik“ (meldebuch). Bili so štirojni spreobrnjenjenci: Manning, naš kardinal; lord Packenhem, pozneje redovnik našega reda; lord Camden, in lord Gilbert Talbot. Hotli so tisti čas čisto in edino po našem pravilu živeti in o postnih dneh, ko smo mi jim makarone in slanice ponujali, so zahtevali le jajčnih jedi. Zadnjikrat sem vidil kardinala v Parizu, obiskal me je v moji celici. Bil sem se premrazil in moral sem ostati v postelji. Akoravno se je tu mudil le samo 48 ur, me je vendar hotel obiskati. Sedel je četert ure na moji slamnici. Bil sem se tega tako razveselil, da sem kar v trenutku bil zdrav. Rekel je! „Molite, ljubi prijatelj, za spreobrnjenje Anglije. V dvajsetih letih bodo v Londonu le še samo slepci, kerine bodo še sprejeli naše svete vere, ako se bo tako godilo, kakor dandanes.“ Brat Serafin pa je zaterdil in rekel: „Le dvakrat sem se jokal v svojem življenji, prvič pri svoji zlati obljudi, drugi pot o kardinalovi smerti.“ To so možje, kaj ne?...

Meni pa je posebno zanimiv Manningov izrek: „V 20 letih itd.“ Zakaj drugi spisek v solnograškem časniku pravi: „Le še kratek čas, in anglikanska cerkev bode smela svoje ime v katoliško spremeniti.“ Odkar je bila slavna pravda škofa Linkolna, se podobe katoliške svetnikov na trume vseljujejo v anglikansko cerkev; mašuje se z dijakonom in subdijakonom in s katoliškim petjem, razun preglasja, katero se po angleško poje; rabijo se sveče, kadilo in vse rimske šega. Enako služijo sveti paramenti, obleke priprostih cerkvenih služetov, kakor pri katoličanih. Poslednji post se je v Albanu vsak petek molil križev pot.

Novemu nadškofu vestminsterskemu, nasledniku Manningovemu, je tudi kraljica čestitala k tej časti po svojem skrivnem tajniku in milovala, da po Angleški postavi ne more prelaturu vradno z lastnoročnim pismom čestitanja poslati. (Gotovo čas ni daleč, da bodo sicer prostoljubni Angleži tudi ta fanatični za-deržek pod klop vergli.)

Kako da razpada protestanstvo, očitno kažejo tudi neke besede, ki so se — hoté ali nehoté — izmuznile dvornemu protestanškemu pridigarju Stockerju v Berlinu. Pred kakimi petimi tedni je v nekem govoru pri berlinski pastirski konferenci rekel, da on ne verjame, da bi se „reformacija“ (protestanstvo) premogla stalno ohraniti na Nemškem; da v 3–400 letih bode Nemčija zopet katoliška. To je mnenje mnogih...“

S tem naj pa kdo priméri, kako se katoliška Cerkev z vedno novo, čvrsto, nepremagljivo močjo razširja med neverniki. In če se tu ali tam preliva kri katoliška, kakor se je zgodilo — ravnokar po protestantih v Ugandi — je pa prelivana katoliška kri vselej le seme vedno večega števila novih katoličanov. Koliko novih škofij in nadškofij se je zopet na novo ustanovilo v Ameriki in po več krajih med neverniki! Kako se ravno tudi po Evropi po vedno novih katoliških shodih začanja ponavljati in na novo poživljati katoliško življenje, akoravno se prostomisljaške in framasonske sekte z veliko jezo zaganjajo v luč sv. vere, ne mislé, da si same sebi svoje brezverske peruti požigajo!

Ravno se naznanja, kako princ Edvard Liechtenstein katoliške visokošolce vabi k novemu društvu, v katerem bi se za prihodnje svoje koristno stanje pripravljali in zmožne delali.

Te in take dogodbe naj služijo tudi katoliškim Slovencem v spodbudo, da bi se s posebno vnémo pripravljali na bližnji katoliški shod v Ljubljani.

Iz Novega Mesta pišejo „Dol. Novice.“ — Njih Ekscelenca, prevzvišeni naš knezo-škof so se pripeljali v mesto v saboto večer (25. jun.) ob 8ih.

Od Kerškega do sem so jim verli Dolenjci povsod napravili veličasten sprejem, ter s tem pokazali, kako spoštujejo namestnike Kristusove, kako ljubijo vero katoliško. Novo Mesto v tem ni zaostalo — morda celo prekosilo druge kraje dolenjske. Pričakovali so prevzvišenega gospoda zastopniki vseh vradnij, gimnazije; društva: meščanska garda z godbo, prostovoljno gasilno društvo, katol. družba rokodelskih pomočnikov s svojimi načelniki; otroci ljudskih šol s svojimi učitelji in učiteljicami. Premilostljivo so si dali njih Ekscelenca predstaviti gospode vradnike, imeli za vsacega prijazno besedo ter odšli v cerkev, pred katero ste dve deklici Prevzvišenega pozdravile slovensko in nemško, podavši jim krasen šopek svežih cvetic.

V ponedeljek je bila birma v Brusnicah; a v torek in sredo so odločili Prevzvišeni za Novo Mesto. V torek so obiskali dekliško in potem deško ljudsko šolo v največe veselje otrokom, ki so komaj pričakovali, da dobé medse preljubeznjivega škofa. Šli so potem v frančiškansko cerkev in v samostan; slednjič pa so blagovolili priti tudi v hišo katol. družbe rokodelskih pomočnikov. Pričakovali so jih rokodelski pomočniki z zastavo pred hišo, varstveni načelniki in mnogo gospodov dobrotnikov.

Po kratkem nagovoru g. načelnika dr. J. Marinko-ta so ogledali društveno sobo ter vso hišo, o kateri so se izražali prav pohvalno ter imeli do pričujočih članov prekrasen daljši govor, v katerem so rokodelcem priporočali v mični, priprosti besedi versko prepričanje in življenje po veri; zlasti čednosti treznost in čistost. Govorili so posebno navdušeno, da naj bodo člani vzgled učencem, vzgled sploh roko-

delcem. Ponos jim bodi, da so katoličani in verli delavci; hiša jim bodi po naročilu pokojnega Kolpinga, ustanovitelja tacih, prava očetovska hiša itd.

Slednjič so blagovolili prevzvišeni zapisati svoje ime v spominsko knjigo katol. družbe.

V sredo, praznik ss. Petra in Pavla, so imeli prevzvišeni knezoškof ob 9ih lepo pridigo o vzgoji otrok, potem veliko sv. mašo in slednjič so birmali do 500 otrok, nato pa so pred cerkvijo še opravili molitve za umerle. Vsa slovesnost je terpela do poli 2eh.

Jako nas veseli Novomeščane, da imamo njih Ekscelenco do prihodnje nedelje — torej cel ta teden med seboj.

V Stangi, 25. rožn. O sv. Antonu je bil shod jako velik; prišli so ljudje prav od daleč. Vse se je lepo veršilo. Č. P. Angelik so veliko lepega povedali o Sveti deželi in jih dosti zapisali v bratovščino Karmelske Matere Božje. Naša cerkev se zopet kinča. Gosp. Anton Cej slika že drugi mesec; napravil bo 3 slike, eno presno na oboku, drugo bo pa primérno prebarval. Kar je zdaj dodelanega, je vsem všeč.

Naš orglavec v Šentjurju gre v Mozirje. Tedaj se služba za orglavca prec oddaja. Orglavec mora biti pošten, več v cerkvenem petji in orglanji.

Iz Prjedora v Bosni. (Sv. Janez Kerstnik „Kresovi.“ Toča.)

Tu se obhaja rojstni dan predhodnika Kristusovega, sv. Janeza Kerstitelja, velik zapovedani praznik, ki ima v predpraznik post. Prav je in dostojno, da se tega največega pervaka in brez izvirnega greha rojenega svetnika, sorodovince Jezusovega po človeški naravi, in Marije Device, slovesno svetkuje; prav bilo bi, da bi se povsod svetkoval, kakor veliki praznik. Žal, da je prostomisljaški duh novodobne mesene modrosti v mnogih pokrajinah in tudi v Avstriji odpravil prej zapovedani ta veliki praznik. Katoliška Cerkev v Bosni ga še ima. Iztočna razkolna cerkev ga pa še povsod slavno in zapovedano praznuje. Toraj naj bi se v Bosni nikoli ne odpravil za katolike.

V predvečer tega velikega praznika goreli so po gričih, homcih in hribovih „kresovi,“ koder stanujejo katoliki; pač jednaki s slavenskimi običaji. Tu nima kresni ogenj paganskega pomena. Duhovni pastirji so ovčicam svojim pomen „kresnega ognja“ tolmačili tako-le: „Prej bil je svet, narodi, v temini; celo izvoljenemu narodu judovskemu ni bilo povse jasno in svitlo. Približal se je svečni, obljubljeni čas, rodil se je predhodnik Kristusa, solnca vse resnice in pravice. Janez Kerstitelj, kakor svitli ogenj, čisto svitlo, manja luč; posijal je po dolinah in gorah judejskih, poznamovajoč in pripravljajoč za največe in najsvitljeje solnce, pravo Luč svetá — Jezusa Kristusa.“

Toraj neizrečeno milo je bilo gledati svitli ogenj „kresa.“ osobito v Bosni, kjer toliko tisuč naših slavenskih bratov sedi v smertni senci, v polomesčevem, mračnem mahomedanstvu.

V cerkvi sv. Jožefa bila je ta veliki praznik slovesna služba božja z izverstnim sv. govorom. Obhajali smo zajedno praznik najsv. in najljubeznjivejšega Serca Jezusovega. O prelepi pomen: sv. Janez Kerstnik pokazal je: „Glejte Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlje!“ Glejte Jagnje Božje! za nas, v neskončni ljubezni zaklano, prebodeno v Serce, na Križu.

V biskopiji Verhbosanski, uro od mesta Jajice, je znamenita cerkva sv. Janeza Kerstitelja, milostni

kraj, čudežno svetišče, velika božja pot. Na tisuče vernih katolikov in razkolnih kristijanov, največ pa mahomedancev, roma v to katoliško svetišče, pred oltar božji in pred čudežno podobo sv. Ivana Kerstijelja, in to prej za časov turške vlade in sedaj po „okupaciji.“ Velike milosti in pomoči se tu zadobivajo, čudežne reči se tu godijo na priprošnje sv. Janeza Kerstnika. Tudi hudi duhovi iz nadlegovanih oseb bežijo; pri nekerščenih je še mnogo obsedenih. To bi se katerim modernim „svečnjakom“ neumno in smešno činilo; osobito onim, ki častijo satana in so si ga vzeli za simbolj družbe svoje in uzor svoj. Pa tudi marsikteri kerščeni so mnogokrat v obsedi satanovi. Verni Slovenci, le več in bolj častite tega vel. svetnika!

Naselnikom, katoliškim Slavenom iz Moravske, poleg Prjedora, je silo debela toča polje strašno potokla. Brežičanskim naselnikom, prav blizo onih, je prizaneseno, upa se, da na priprošnje brezmadežne Device Marije, katera se med njimi v domači kapelici v podobi Lurške M. B. iskreno časti.

Silno potrebni in podrapani župnijski hram se bode kmalo podzidal in popravil. Potem se bo s pomočjo Božjo z vsemi močmi in silami delovalo in trudilo za početek velepotrebne terdneje cerkve sv. Jožefa, vsaj prezbiterija se bode na prvo zidala, in bo služila za vso cerkvo, tako dolgo, da bode pripomočkov in se polagoma cerkev dalje zida in dogotovi. Milostni višji pastir, biskup v Banjaluki, so naklonjeni in hočejo pri zidavi in preopravi župnijske hiše polovico stroškov prevzeti in poravnati. Hvaležno in iskreno se spominjajo velikodušnih dobrotnikov za prerovne cerkve v njihovi biskopiji, iz slavne ljubljanske biskopije — verlih kat. Slovencev v kranjski; osobito pa za tolike milodare podeljene tukajšni velepotrebni cerkvi sv. Jožefa.

Za velekorist in vseh in blagoslov Božji katoliškega-slovenskega shoda se tu Bog moli, prosi D. Marija, sv. Jožef; v ta namen se opravlja vsaki dan sv. rožni venec.

Slavno svetišče Kraljice sv. rožnega venca v Pompejih.

Spisal J. Bilc.

(Dalje.)

Pa ne le pismeno so častitljivi nadpastirji izrazili, kako ta kraj spoštujejo, prišlo jih je tudi leta 1890 mnogo osebno počastit zmagovalno Kraljico sv. Rožnega venca. Priromalo je 34 nadškofov in škofov v Pompeje; med njimi kardinal Napolitanski Sanfeliče, kardinal Celesia iz Palerma in kardinal Mazzella; nadškof Palma iz Bukarešta; Gano iz Mangalara v Indiji, in ranjki Peter Maupas, nadškof Zaderski. Kedo bi pa zamogel povedati število pobožnih romarjev, kateri so tukaj, ali posamezni, ali pa v dolgih procesijah s svojimi dušnimi pastirji slavili nebeško Kraljico v njenem novem svetišču, na podnožju strašnega hriba Vezuva, na razvalinah starih, poganskih mest? Le večnemu Bogu so znane dobrote in milosti, ktere so se tudi v tem letu razlivale po nesrečni Italiji od mesta, iz kterega se je nekđaj širila po deželi pregreha in hudobija! —

Presveta Devica se je zmeraj in povsod milostno skazovala tistim, kateri Njo častijo in zaupanje na njo stavijo. Mesečni obširni zvezki „Il Rosario e la nuova Pompei“ naznanjajo tisuč in tisuč zahval nebeški

Kraljici za uslišane prošnje, za skazane milosti. Tudi tukaj je Marija očitno pokazala, da je res Ona „Upanje brezupnih,“ — spes desperantium.“ Resnične in lepe so besede, ktere so sv. Oče Leon XIII vredniku omenjenega lista (24. aprila 1884) lastnoročno zapisali, ktere je bil on kot geslo listu na čelo zapisal. Glasijo se te besede: In te Domino speravi, non confundar in aeternum. Na te, o Gospá, sem zaupal, na veke ne bom osramoten. —

Mnogo nenavadnih, imenitnih in prečudnih dogodb, takih dogodb, da jih smemo brez skerbi in brez pomislika čudeže imenovati, nahajamo v omenjenih listih popisanih. Pomoč v obupnih slučajih, prečudne dušne ozdravljenja, t. j. spreobrnjenja terdovratnih starih grešnikov; telesna ozdravljenja v boleznih, kjer človeška pomoč ni v stanu pomagati, kjer sami zdravniki spričujejo, da jim je to ozdravljenje nerazumljivo, da je to pravi čudež, — takih in enakih dogodkov je mnogo na tanko opisanih. Longo na samo besedo dotičnih oseb, stvari še ne razglasuje. On zahteva spričevalo zdravnikov, duhovnih pastirjev in sploh spoštovanih prič. Mnogokrat resnico čudnih dogodb sami nadpastirji, škofje in nadškofje spričujejo.

Predolgo bi bilo in prostora skorej ne bi našli v naši cenjeni „Danici,“ ako bi hotli čudeže, v zadnjih dveh letih po preblaženi Pompejski Kraljici storjene, le poveršno opisati. Vendar par takih dogodkov se nam zdi tako imenitnih, tako spodbudnih, da jih hočemo v tem listu naznaniti, da si le na kratko!

Pervi tak dogodek, kateri se je pripetil začetkom l. 1890, zadeva nesrečnega, ali recimo rajši, srečnega duhovnika Paskvala Bortona.

Na dan novega leta 1890 je bila cerkev sv. Rožnega venca v lepem laškem mestu Lecce (Leče) polna ljudstva, večidel gosposkih meščanov. Videlo se je vsim, da se danes tukaj obhaja nekaj nenavadnega. Človek ni opazil sicer v cerkvi nič posebnega, nič čudnega; starikav duhoven je daroval pred lepo ozaljšanim in razsvitljenim oltarjem daritev sv. maše. In ravno tega duhovna je ljudstvo zamaknjeno gledalo; nekterim so igrale solze v očéh, ko so gledali njega pred Gospodovim oltarjem. Ta duhoven se imenuje Paskvale Bortone; Bortone ni že 30 let opravljal presvete daritve.

Zakaj ni toliko let maševal in kako se je to zgodilo, da danes zopet mašuje, naj nam pove prevzvišeni škof Leške škofije, škof duhovna Bortona. Škofovo pismo je razglasil časnik „Il Rosario e la nova Pompei“ in je vredno, da se v slavo presvete Devici, saj bolj in kratko ponatisne. Pismo milostnega škota glasi se tako:

Spoštovani gospod odvetnik Bartolo Longo!

Prejel sem Vaš cenjeni list, o kterem prosite, da Vam naznanim, zgodbo prečudnega spreobrnjenja in ozdravljenja duhovna Paskvala Bortona na priprošnje naše ljube Matere Pompejske. Počakal sem nekoliko, zato ker sem hotel natančno poročilo pisati, pa tudi zato, da se tem bolj spozná čudapolna pomoč preblažene Device, koje zdravje po preteku časa bo stanovitno ostalo.

Povedati hočem torej v slavo Bogu, na čast presv. Pompejski Devici, v tolažbo grešnikom in nesrečnim čudež, kateri se je dogodil v mojem dragem mestu Lecce l. decembra minulega leta, čudež, kterega smemo vverstiti tisuč in tisuč dokazom, da se sme

po pravici preblazena Devica pozdravljati z naslovom „upanje brezupnih,“ in da ni Gospodova roka ustavljena, da ne bi zamogla pomagati. —

Pred kakimi 30 leti se je bil navzel duha časa gosp. P. Bortone, Leški duhovnik, ter je bil pogreznjen v mladeniške strasti in napake, otresel sladke jarem Gospodov. Pozabil je bil vzvišenega stanu, v kterega ga je bil Gospod poklical; ni se zmenil za vezi, ktere so ga vezale s Kristusom in Cerkvijo; postal je bil objokovanja vredni odpadnik. Taval je zgubljeni sin sem ter tje, pa nosil je vedno v sebi kačo, ktera ga je noč in dan grizla, očitanje, da je izdal svojega Boga.

Zastonj — tako se glasi njegova očitna izpoved — zastonj sem iskal pozabiti storjeno (pregreho) v kratkočasjih in na veselicah; iskal sem miru zastonj v tem, kar mi je zamogel ponujati moj novi stan: vedno me je grizlo in tergalo mi dušo bitko očitanje, ter odganjalo mi spanje od mojih trudnih oči.

Noč, ktera je sledila spreobrnjenju, je bila prva noč, v kteri je Bortone zopet enkrat mirno zaspal.

Ni mi treba omenjati, kako je po prvi nesrečni stopinji nesrečni revež prekuceval se iz prepada v prepad... Le eno je ohranil od svojih mladostnih let: v tem žalostnem stanu, ni pozabil Marije. Dobro si zapomni, ko te verstice bereš, kako vsmiljena mati je Marija!

„Vedno sem Marijo prosil, dasiravno brez vsakega zaupanja,“ — tako spričuje Bortone. Oj predobra Mati! Ti si vedno čula vsmiljena Devica nad zveličanjem tega svojega zgubljenega sina, le zato, ker je Tebe prosil, dasiravno brez zaupanja. Ti si mu sledila z večo materinsko skerblijvostjo, kakor je hodila Tvoja služabnica Monika za svojim Avguštinom.

Vernil se je Bortone l. 1888 v svoje domovje; presveta Mati Marija mu je tu skazala zadnjo milost, ktera je imela zmagati njegovo razburjeno serce.

Po spričevalu zdravnikovem, ktero sem Vam tukaj priložil, bote spoznali, da je Bortone perve mesce l. 1889 nevarno zbolel; postal je skorej po vsem životu mertvouden; oslabel je tako, da je moral svojega brata pooblastiti, da je namesto njega mesečne pobotnice podpisoval. Razvidno je iz pisma notarja Henrika Rizza, da Bortone še tega pooblastila podpisati ni mogel.

Pri vsem tem so mu jele pešati tudi duševne moči; postal je otožen, slaboumen, nekako zmešan...

Vendar ga je preblazena Devica vedno varovala in ni ga zapustila.

Včasih je nesrečnež skušal spraviti se z Bogom, pa vsakikrat, ko se mu je naložilo, naj prekliče grešne svoje zmote, naj popravi dano pohujšanje, vsakikrat je zmagala terdovratnost in včasih je začel celó razburjen divjati.

Tako je to bilo do konca novembra meseca 1889. Med tem je pobožna družina za zgubljenega reveža gorko molila. O prazniku brezmadežnega spočetja je njegova pobožna družina začela opravljati devetdnevnicu na čast Materi Božji, in tudi Bortone, opominjan, naj s sorodniki moli, je začel opravljati pobožnost, ter moliti nekako bolj zbrano.

Pervi trije dnevi so minuli. Bilo je v noči po nedelji, pervega decembra, ko je zagledal Bortono v spanji sicer, pa določno, preblazeno Devico tako, kakoršna se časti v Pompejih. Sveta Devica mu reče: „Spovej se in spravi se z Bogom, ker še je čas to storiti.“

Zbudi se Bortone nekako ginjen ter začne pre-mišljevati, konečno pa ni pripisoval temu večje veljave, kakor drugi sanji, ter ni mislil, ne govoril več o tem.

Oj dobrotu Marijina! Drugo noč se prikaže zopet presveta Devica, ter ga bolj silno opominja, naj se z Bogom spravi, in mu reče, da bo zmagal. Hotela ga je zagotoviti, da bo zmagal nedoločnost in človeške pomiselke ter boječnost, ktera mu je branila nastopiti pot pokore in poboljšanja). In ker je dvomil o odpuščenju, mu reče Preblazena: „Stori nemudoma, pokliči spovednika, spovej se, dosegel boš slavno zmago, da se boš na moj praznik mogel obhajati

Vstal je Bortone ves spremenjen. Mati Božja mu je podelila z ozdravljenjem duše tudi telesno zdravje.

Mertvud je zginil ter trudno in bolno teló je bilo zdravo.

Zjutraj pošlje po župnika cerkve Matere Božje. S solznim očesom pripoveduje, koliko je Marija zanj storila. In Bortone, kteri ni mogel peresa v roki držati, zahteva papirja in črnila, piše s krepko roko meni, svojemu škofu, preklic, ter mi ga nemudoma pošlje.

Spreobrnjenje je bilo popolno. Malo dni na to je dal natisniti v časniku „Vessilo della Verita“ dogodbo prečudne milosti, skazane mu po preblazeni Devici. Več iztisov tega časnika je kupil, ter jih poslal v tiste kraje, kjer je ljudstvo pohujševal, ko je živel kot posvetnjak, dasiravno je bil duhovnik.

Bortona, spolnivšega vse, kar sv. Cerkev v takih slučajih zahteva, sem odvezal in zopet pooblastil iz-verševati duhovsko službo. In tako je prvi dan l. 1890 sprijaznjen in spravljen z Bogom in sv. Cerkvijo po preteku blizo 30 let zopet daroval presveto, nekervavo daritev v veliki cerkvi sv. Rožnega venca, ktera je bila polna ne le priprostega ljudstva, temuč tudi jako odličnih oseb... Vse je ginjeno jokalo. Po sv. maši sem jest sam mnogobrojnim poslušalcem razlagal čudeže kraljice sv. Rožnega venca Pompejske, ktera je bila Bortonu milost skazala, ter ga dušno in telesno ozdravila. Prosil sem vse odpuščenja za pohujšanje, ktero jim je Bortone dajal...

Danes se trudi Bortone, skesan in poboljšan ter popolnoma zdrav, popraviti, kar je pregrešil...

To Vam je, gospod odvetnik, resničen popis prečudnega dogodka. Naj služi to na čast preblazeni Devici, grešnikom in vsim nesrečnim v tolažbo. Bodite tako dobri in natisnite moje poročilo v svoj cenjeni list zató, da se bo veselo naznanilo širilo med vernimi vesoljnega svetá.

Sprejmite serčen pozdrav, ter priporočite mene in mojo škofijo prečeščeni Materi, ktera se v tistem svetišču slavi. Jest Vas pa v Gospodu blagoslavljam ter sem Vam v Gospodu vdani.

Salvator Ljudovik,
škof.

Lecce 15. januarija 1890.

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Francosko. Zaničnost je prisiljena spregledovati. Vsled dvoboja dveh znamenitih osebnost namerjajo zdaj na dan spraviti prav ostre kazni z globami vred zoper take, ki dvojoj zahtevajo, ali ki ga sprej-

mejo, zoper dvobojnika in priče. Ječa se steza oziroma na dolga leta, globe pa celo do 10 000 frankov. — Kaznovali pa naj bi najprej tudi tiste sovražnike ljudskega miru in sreče, ki so dvoboju prijazne postave dali, katerih ni še Bog pred Svoj lastni sodnji stol poklical. Kaznovali naj bi tolovajske časnikarje, kateri v največjo nesrečo mirnih družin dvoboj hvalisajo, odobrujejo. Zakaj, kdor umor in ubijanje podpira, je sam morivec in ubijavec.

V **Batum-u**, turškem tergovskem mestu ob vzhodnem obrežju Črnega morja, je do 26. junija zbolelo za kolero kacic 270 ljudi, in od teh jih je umerlo polovica.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec julij (mali serpan.)

a) Glavni namen:

Kerščanske družbe delotajrcev in delavcev.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Dalje.)

Žalostna skušnja, zares neznosno stanje sedanjih časov je zato delavce prisililo, da se zopet družijo, in zopet zatekajo na kakoršen način koli k dobrodelnemu in tako potrebnemu varstvu združenja. Posamezni delavec je preslab, da bi mogel obstati; denarne velesile, brez vere in serca, si ga bodo izkoristile kakor stroj, in stiska ga bode uničila kakor v mlinu.

Kakor so leta 1791 prostomavtarji vsa delavska društva tako brezobzirno razdjali, tako so tudi sedaj ravno tisti pripravljeni se jih zopet polastiti, ko se imajo z nova proti njih volji in njih pričakovanju tako nepričakovano vstanoviti. Vsako tako društvo, ki se vstanovi, jim mora služiti za novo mogočno orožje v neprenehljivem boju zoper sv. Cerkev in blagor vse družbe, katero bi najraje brezobzirno vklonili v jarem svoje brezbožne bogataške oblasti. Zato je silno važno, da se vsi dobro misleči vdeležé velikega dela zopetnega obnovenja, da se bo v pravem duhu izveršilo v pomoč ubogemu delavcu in v njegovo rešitev iz pošastnih krempljev. „Na vsak način, pravi Leon XIII v svoji okrožnici proti prostomavtarjem, moramo onim na pomoč hiteti, ki si z delom svojih rok služijo borni vsakdanji kruh, in jih v dobra društva voditi, da ne pridejo v slaba. Zato iskreno želimo, da bi se povsod pod nadzorstvom in varstvom škofov te družbe in bratovščine obnovile in po potrebi časa vravnale.“ Za to potrebno vravnavo so Leon XIII sami v svoji okrožnici „o položaju delavcev“ dali jako važna navodila.

Pred vsem so sveti Oče opomnili na načelo vseh načel, na kraljestvo Božje, ki ima kot zadnji cilj vedno na prvem mestu biti. „Brez pomoči v sv. veri in sv. Cerkvi, pravi, ni mogoče najti izhoda iz te zmešnjave.“ Te prezirati bi se reklo ne se po sedanjih razmerah ravnati, ampak duhu časa se uklanjati, uklanjati se ravno tisti brezvernosti, ki je nad nas prinesla toliko socialno nadlogo.

Brezbožniki so pa oznanovalce zapovedi božjih zaničljivo vprašali: Od česa pa bomo živeli, če ne bomo ob nedeljah delali? In ravno tako so ugovarjali tudi proti drugim zapovedim Gospodovim. Strašen odgovor na to zasramovanje ni izostal, sliši se v

splošnji tožbi stradajoče množice in se glasi: „Jejte torej od dela Gospodovega dné! Uživajte sad svojih potov in nasitujte se s svojimi nakanami!“ (Pregov. 1, 31.)

Pa tudi veliko maloserčnežev je, ki brez konca ponavljajo vprašanje: Kaj bomo jedli in kaj pili, s čim se bomo oblačili? Tem odgovarja Leon XIII z besedami Gospodovimi: Za vse to skerbé neverniki. Vaš Oče vé, da vsega tega potrebujete. Iščite tcej kraljestvo božje in njegovo pravico, in vse to vam bode pridano!“ Sploh ima še vedno veljavo postava, da brezbožnost zasleduje prokletstvo božje, včasih že tu na zemlji; bogaboječnost pa spremlja blagoslov božji, saj toliko, da zadostuje. (Konec nast.)

b) Posebni nameni.

9. **Ss. Gorkumski mučeniki.** Božja pot v Fuldo. Pri železnici službujoči. Pomoč v hudih dušnih bojih.

10. **Sedem bratov mučenkov.** Delavci. Pomoč v velikih skerbéh za živež. Neznosne skerbi zaradi dolgov. Neozdravljivi.

11. **S. Rembert.** Misijoni na Severu. Zdravnišnica za duhovne. Več izpridenih otrok Ptujci.

12. **S. Janez Gvalbert.** Poboljšanje neupogljivih, brezutnih in sovražnih serc. Katoliški zdravniki za občine in bolnišnice. Neka samostanska naselbina.

13. **S. Anaklet.** „Duhovni in obhajanci“ Šolsko vprašanje. Več otožnih. Obvarovanje pred samomorom. Nespokoren bolnik.

14. **S. Bonaventura.** Frančiskani. Pospešitelji kerščanske véde. Važno znanstveno podjetje. Katoliški slovenski shod.

15. **S. Henrik.** Avstrijska cesarska hiša. Avstrijski katoliški shod. Kerščanska prenovitev Dunaja.

16. **Škapulirka Mati Božja.** Potnoženje zaupanja na Mater usmiljenja. Zmanjšanje potratnosti v obleki v duhu kerščanské ponižnosti. (Dalje nast.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angelejev varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Zgubljena ovčica za spreobrnjenje.

Zahvali.

V hudi bolezní moje ljube stare matere sem se zatekla k naši preljubi Gospej in se zaobljubila, ako na njeno priprošnje okrevajo, po Danici naznanit.

Torej preserčna hvala in čiščenje preblazeni Devici Mariji, pribžališču grešnikov!

B. T.

Hudo bolni gospod, ki ni mogel ne živeti in ne umreti, se je umiril, ko je bil v Danici priporočen, in je pohlevno v Gospodu zaspal. Čiščeni in hvaljeni bodite naj svetejši Serci Jezusa in Marije!

P.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Na višji gimnaziji bode zaradi zrelotnih poskušenj sklep šolskega leta 9. in na nižji 15. t. m. Ustna matura se prične 11. julija; pismena se je veršila od 13. do 18. jun. — V prvo latinsko šolo se bode zapisovalo na obéh gimnazijah v nedeljo, 10. t. m.; sprejemna preskušnja bo 16. in 18. julija; druga pred začetkom prihodnjega šolskega leta.

Na c. kr. vel. gimnaziji v Ljubljani napoveduje, da učenci se morajo za 1. razred lat., oglasiti v spremstvu staršev ali njih zastopnikov in prinesiti seboj kerstni list in obiskovalno spričevalo, pa plačati sprejemnino: 3 gld. 10 kr. Vnanji se morajo do omenjenega dne oglasiti pismeno, in poslati potrebne pisanja in sprejemnino; osebno predstaviti se morajo pred pričetkom sprejemnih izpraševanj. — Pervi razred ima dva oddelka, v enem je učni jezik slovenski, v enem pa nemški.

Č. g. Matija Karba, duh. pom. na Doberni, je dobil župnijo sv. Ilija v Žrečah.

Novo mašo bode letos v ljubljanski škofiji obhajalo 21 č. gg. bogoslovcev in sicer gg. čertetoletniki: Benkovič Jožef, 24. jul. v Kamniku; Cegnar Jožef, 24. jul. v Stari Loki; Čik Karol, 24. jul. pri sv. Jakopu v Ljubljani; Dornik Karol, 31. jul. v Teržiču; Gruden Jožef, 24. jul. pri sv. Petru v Ljubljani; Jelenc Jan., 31. jul. na Ovšišah pri Kropi; Kerin Martin, 31. jul. v Križevem pri Kostanjevici; Kolar Gustav, 7. avg. pri sv. Jakobu v Ljubljani; Kos Matej, 31. jul. v Št. Janžu (na Dolenjskem); Lenasi Karol, 24. jul. v Ternovem v Ljubljani; Levičnik Alfonz, 31. jul. v Logatcu; Medved Anton, 31. jul. v Kamniku (na Žalah); Rihar Štefan, 31. jul. v Polhovem Gradcu; Žvan Frančišek, 31. jul. v Kamni Gorici; dalje gg. tretjeletniki: Knific Jož, 31. jul. v Smledniku; Kocijančič Anton, 7. avg. v Teržiču; Kromar Jan., 31. jul. v Dolenji Vasi pri Ribnici; Meršolj Jan., 24. jul. v Radoljici; Rihar Matej, 7. avg. v Polhovem Gradcu; Stroj Alojzij, 31. jul. na Dobravi; Terpin Jan., 24. jul. v cerkvi čč. Ursulink v Ljubljani.

Posvečenje nedelje. Pri nas se kaka veselica, kako opravilo, kak izlet itd. tako rado postavi na nedeljo! Kako pa v Ameriki? V Ameriki so mnogo pomišljevali o tem, ali bi bila razstava v Čikagi o nedeljah odperta ali zaperta; poslednjič so sklenili, da razstava bode ob nedeljah sicer odperta, zaperta pa bodo ta dan vsa gledališča in sploh vsi prostori za veselice. Razun tega bode slednjo nedeljo v veliki dvorani v razstavi, v kateri je prostora za 15.000 ljudi, služba božja.

Kako sodi o sv. Očetu nekatolišk časnik? — „New-Yorker Herald“ piše: „Gotovo je papež Leon XIII postal naj večja politiška osebnost v Evropi, in vsa politika svetá se giblje krog sobe v tretjem Vatikan-skem nadstropji. Prečuden je vspéh, ki ga je pridobil šletni starček brez armade, brez države, brez orožnega okovarstva, starček, ki svojega dvora ne more ali ne smé zapustiti. Leon XIII se mora šteti med tiste velike papeže, ki v človeški zgodovini sledi zapuščajo. On je bil prvi, ki je razumel moč razraščajočega socijalizma in se je boril za pravo svobodo.“ — Tako rodijo in pišejo o Leonu možje, ki znajo misliti; drugači oni, ki namesto uma in možgan imajo pezdiranje v glavi.

Varite se velike vode! Med nesrečami letošnjega leta je tudi ta, da jih veliko utone. V Novem mestu na Dolenjskem je 4. t. m. pri kopanju utonil petošolec Alojzij Murgelj, sin c. kr. kontrolorja glavne davkarije, potem ko je še poprej svojega tovarša rešil. — Bog se usmili duše ranjcega dijaka, živi pa bodite pametni in previdni in varujte se tudi na počitnicah po starem slovenskem pregovoru: „o . . . ž . . . in velike vode!“

Katoliška določnost. Aleksander Kozuboff v Ameriki je „Am. Rusk. Viestniku,“ ki se mu je vsiloval, v „Katol. Jednoti“ te-le moške besede pisal: „Ne pošiljajte mi več svojih hudobnomiselnih novin. Jaz nočem biti pravoslaven (to je, razkolnik). Zastonj se péhate naš narod spraviti v herezijo (krivoverstvo). Jaz sem verni Rusnjak in pravi unita (zedinjenec s katoliško Cerkvijo), jaz ne potrebujem moškove knute.“

Dijak ne prizanese! Od 116 mladenčev nam je za mesec rožnik (junij) uzela dijaška miza 179 gld. 31 sld. Zato pa se nadjamo, da mesec mali serpan (julij) prinese kaj doželjene žetve, s katero želimo dobrotnike razveseliti. Osata in kokalja nas Bog obvari!

Po poštni pogodbi med vsimi posameznimi državami bode zanjprej znašala poštnina za navadna pisma, ne čez 15 gramov težka, bodi-si poslana v katerokoli tujo deželo na svetu, le 10 kr., za listnico kamorkoli poslano, pa 5 kr.; in za tiskovine, naj gredo iz države kamorkoli na zemlji, od vsacih 30 gramov 3 kr. Vizitnice, če se bodo na njih nahajale samo navadne čerke p. f. — p. c. — p. p. c. — itd., sprejemale se bodo kot tiskovina, ne več kot pisma. Od malih zneskov do 10 gld., poslanih po nakaznicah v kaki kraj Avstrije, plačati je odslej le 5 kr., in če grejo v kako tujo državo, pa 10 kr.

Poterdilo. S največim poštovanjem obznanjujem Vas, da sam krasni i liepi velum primio. Zahvaljujem Vašoj prečastnosti, jer ste ovaj dar primili, i milostivo izvolili ga ovamo poslati. Bog neka Vam plati trud, a ja opet preporučujem ovdašnju siromašnu crkvu Vašoj ljubavi i dobroti.

Dr. Vid Miljanović,
upravitelj župe.

Priedor, 30. jun. 1892.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: „Jesu, misericordiam.“ 1 gld. 20 kr. — Č. g. župnik Anton Jamnik 10 gld. — Č. g. župnik Martin Narobe 5 gld. — Č. g. župnik A. St. 2 gld. 80 kr. — Č. g. kaplan Blaž Muhovec 1 gld. — N. N. 10 gld. — † 2 gld. — Iz Žužemberga 5 gld. (in za druge dobre namene in misijone 15 gld. — Neimenovana 1 gld. — Blaž Petrič 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Dolinar 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Eržen 1 gld. — G. Jož. Raktelj ost. od naroč. hvaležno obern. za dijake: — tako tudi od č. g. D. J. — Neimenovan 2 gld.

Za najpotrebniši misijone: Jesu, misericordiam! 1 gld. 50 kr. — Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld.

Za afrikanski misijon: Č. g. župnik Bl. Petrič 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovana 2 gld. — „Jesu misericordiam!“ 1 gld. 50 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Fr. Eržen 2 gld. — Soriški farani po č. g. župniku 5 gld. 53 kr. — Iz Zapoške fare 4 gld.

Za Marijanišče: č. g. administrator Jan. Nagode 5 gld.

Za sv. Dolinstro: Č. g. Anton Pfajfar, kapelan v Dobropolji, 11 gld. — M. Š. 1 gld.

Za ustanovitev stalne in večji rezidence čč. oo. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorija“: T. 18 gld.